

Brusel 30. června 2026
(OR. en)

11355/26

COH 127
FIN 992
ECOFIN 960
SOC 468

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	30. června 2026
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2026) 317 final
Předmět:	ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ Výroční zpráva Fondu solidarity Evropské unie za rok 2023

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2026) 317 final.

Příloha: COM(2026) 317 final

V Bruselu dne 30.6.2026
COM(2026) 317 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Výroční zpráva Fondu solidarity Evropské unie za rok 2023

OBSAH

Úvod	2
Žádosti obdržené v roce 2023:	2
Financování	5
Přezkum víceletého finančního rámce na období 2021–2027 v polovině období	6
Uzavřené případy	6
Závěry.....	7

ÚVOD

Článek 12 nařízení Rady (ES) č. 2012/2002 ze dne 11. listopadu 2002 o zřízení Fondu solidarity Evropské unie¹ (dále jen „nařízení“) stanoví, že Komise musí Evropskému parlamentu a Radě předložit zprávu o činnosti Fondu solidarity Evropské unie (dále jen „EUSF“) v předcházejícím roce. Tato zpráva proto popisuje činnosti EUSF v roce 2023. Shrnuje i) přijaté žádosti, ii) navržené a schválené finanční příspěvky a iii) případy uzavřené během období roku 2023, za které se podává zpráva. Komise posoudila všechny žádosti podle kritérií stanovených v nařízení.

V roce **2023** obdržela Komise **pět nových žádostí** o finanční příspěvky z EUSF, a to od Řecka (povodně), Itálie (povodně v regionu Emilia-Romagna), Rakouska (povodně), Slovinska (povodně) a Turecka (zemětřesení). Čtyři žádosti se týkaly „závažných přírodních katastrof“ a jedna „přírodní katastrofy v sousedním státě“. Všechny žádosti byly posouzeny podle kritérií uvedených v nařízení jako způsobilé.

Itálie, Slovinsko a Řecko požádaly o zálohy. Během několika týdnů po obdržení žádostí Komise poskytla všechny zálohy a vyplatila celkem přibližně 220,09 milionu EUR.

V případě zemětřesení v Turecku bylo prováděcí rozhodnutí přijato v listopadu 2023 a dohoda o přiznání příspěvku byla podepsána v únoru 2024. Prováděcí rozhodnutí o dalších čtyřech úspěšných žádostech podaných v roce 2023 (Řecko, Itálie, Rakousko, Slovinsko) byla přijata v listopadu a prosinci 2024. Kromě toho Komise v roce 2023 uzavřela tři případy pomoci z EUSF.

V příloze I jsou uvedeny prahové hodnoty škod způsobených „závažnou přírodní katastrofou“, které se použily v roce 2023 pro uvolnění prostředků z EUSF. Příloha II poskytuje přehled žádostí obdržených v roce 2023, včetně příslušných finančních informací.

ŽÁDOSTI OBDRŽENÉ V ROCE 2023

V roce 2023 Komise obdržela pět žádostí o finanční příspěvek z EUSF. Komise všechny obdržela v zákonné lhůtě „nejpozději do dvanácti týdnů od vzniku první škody“ (čl. 4 odst. 1 nařízení). Čtyři žádosti se týkaly „závažných přírodních katastrof“ a jedna „přírodní katastrofy v sousedním státě“.

Podrobné finanční tabulky týkající se těchto žádostí jsou uvedeny v příloze II této zprávy.

TURECKO – ZEMĚTŘESENÍ

Dne 6. února 2023 zasáhla jižní Turecko v oblasti Kahramanmaraş poblíž hranic se severní Sýrií dvě silná zemětřesení o momentovém magnitudu M_w 7,8 a 7,5². Dne 20. února 2023 zasáhlo další silné zemětřesení o síle 6,3 M_w provincií Hatay. Tato velká zemětřesení způsobila rozsáhlé škody a vyžádala si desetitisíce obětí na životech. Během následujících tří týdnů došlo k více než 10 000 následných otřesů. V jedenácti provinciích došlo ke značným materiálním ztrátám. Podle odhadu škod bylo poškozeno téměř milion budov, z nichž přibližně 280 000 se zřítilo nebo utrpělo vážné škody. Zemětřesení vážně poškodilo silniční, železniční, komunikační a energetickou infrastrukturu, sítě pro dodávky zemního plynu a

¹ Nařízení Rady (ES) č. 2012/2002 ze dne 11. listopadu 2002 o zřízení Fondu solidarity Evropské unie (Úř. věst. L 311, 14.11.2002, s. 3) ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 661/2014 ze dne 15. května 2014 (Úř. věst. L 189, 27.6.2014, s. 143) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/461 ze dne 30. března 2020 (Úř. věst. L 99, 31.3.2020, s. 9).

² M_w – „Richterova“ stupnice seismického magnitudu neboli momentová škála.

vodohospodářskou infrastrukturu. Odhaduje se, že postiženo bylo 14 milionů lidí, tedy 16 % tureckého obyvatelstva.

V měsících následujících po katastrofě bylo v postiženém regionu zřízeno 332 stanových měst a 189 kontejnerových měst. V regionu postiženém zemětřesením bylo poskytnuto nouzové přístřeší téměř 1,6 milionu lidí. V ostatních provinciích bylo poskytnuto ubytování 330 000 občanům postiženým katastrofou. Kromě toho, z přibližně 3,5 milionu Syřanů žijících v Turecku pod dočasnou ochranou jich žilo více než 1,7 milionu v postiženém regionu.

Dne 20. dubna 2023 Turecko podalo žádost o příspěvek z EUSF na financování záchranných opatření a opatření na obnovu po zemětřesení. Jelikož se Turecko účastní přístupových jednání s EU, bylo způsobilé požádat v souladu s čl. 2 odst. 1 nařízení o pomoc z EUSF.

Turecké orgány odhadly celkovou přímou škodu na 81,7 miliardy EUR, z čehož Komise uznala 78,8 miliardy EUR jako způsobilou celkovou přímou škodu. Tato částka přesáhla platnou absolutní prahovou hodnotu pro „závažnou přírodní katastrofu“ ve výši 3 miliard EUR v cenách roku 2011, což v cenách roku 2023 představuje 3,804 miliardy EUR. Proto byla katastrofa kvalifikována jako „závažná přírodní katastrofa“.

Na základě návrhu Komise COM(2023) 381 ze dne 23. srpna 2023 schválil rozpočtový orgán dne 4. října 2023 vyplacení částky ve výši 400 milionů EUR z EUSF Turecku. Dne 17. listopadu 2023 přijala Komise prováděcí rozhodnutí C(2023) 7975 o poskytnutí finančního příspěvku z EUSF.

Vzhledem k tomu, že Turecko má status země, která jedná o přistoupení k EU, musí podepsat s Evropskou komisí dohodu o přiznání příspěvku. Tato dohoda byla podepsána v únoru 2024, načež bylo 19. dubna 2024 vyplaceno 400 milionů EUR.

ITÁLIE – POVODNĚ V REGIONU EMILIA-ROMAGNA

V období od 1. do 17. května 2023 zasáhly italský region Emilia-Romagna silné deště a povodně. Zasaženo bylo sedm provincií ve středovýchodní části regionu, přičemž zejména v kopcovitých a horských oblastech se vyskytly extrémně silné přivalové deště a vysoký úhrn srážek. Celkový úhrn srážek se pohyboval mezi 200 a 500 mm. Následné povodně měly závažný dopad. Kromě rozsáhlých hospodářských ztrát způsobených poškozením infrastruktury a veřejného i soukromého majetku přišlo o život sedmnáct osob. Extrémní povětrnostní podmínky vyvolaly více než 1 500 sesuvů půdy, které závažně poškodily silnice, budovy, veřejnou infrastrukturu a vodní toky.

Italské orgány odhadly celkovou přímou škodu na 8,53 miliardy EUR, což Komise plně uznala. Tato částka přesáhla prahovou hodnotu „závažné přírodní katastrofy“ pro Itálii, která činí 0,6 % jeho hrubého národního důchodu, což v roce 2023 činilo 3,8 miliardy EUR. Proto byla katastrofa kvalifikována jako „závažná přírodní katastrofa“.

Dne 24. července 2023 Itálie podala žádost o finanční příspěvek z EUSF na financování záchranných opatření a opatření na obnovu po povodních, k nimž došlo v květnu 2023. Itálie požádala o zálohu.

Prováděcím rozhodnutím C(2023) 7823 ze dne 13. listopadu 2023 Komise poskytla Itálii zálohu ve výši 94 708 385 EUR. Tato částka byla vyplacena v listopadu 2023.

Na základě návrhu Komise COM(2024) 325 ze dne 27. srpna 2024 schválil rozpočtový orgán vyplacení částky ve výši 378 833 540 EUR z EUSF Itálii. Dne 18. prosince 2024 přijala Komise prováděcí rozhodnutí C(2024) 9259 o poskytnutí finančního příspěvku z EUSF. Zbývající částka ve výši 284 125 155 EUR byla vyplacena v prosinci 2024.

SLOVINSKO – POVODNĚ

Mezi 3. a 6. srpnem 2023 způsobila výrazná tlaková níže ve Slovinsku intenzivní srážky. Prudké přívalové deště způsobily rozsáhlé povodně, sesuvy půdy a proudy bahna. Nejvíce srážek spadlo v severní polovině Slovinska, kde bylo zaznamenáno až 150–200 mm srážek. Rozsah povodní byl bezprecedentní a týkal se největších slovinských řek. Povodně zničily silnice, mosty, infrastrukturu pro zásobování pitnou vodou a odpadní vody, energetickou infrastrukturu, městská prostranství, zemědělskou půdu a četná obydlí.

Slovinské orgány odhadly celkovou přímou škodu na téměř 10 miliard EUR, z čehož Komise uznala 7,32 miliardy EUR jako způsobitou celkovou přímou škodu. Tato částka přesáhla prahovou hodnotu „závažné přírodní katastrofy“ pro Slovinsko ve výši 0,6 % jeho hrubého národního důchodu, což v roce 2023 činilo 308,8 milionu EUR. Proto byla katastrofa kvalifikována jako „závažná přírodní katastrofa“.

Dne 20. října 2023 Slovinsko podalo žádost o finanční příspěvek z EUSF na financování záchranných opatření a opatření na obnovu po povodních, k nimž došlo v srpnu 2023. Slovinsko požádalo o zálohu.

Prováděcím rozhodnutím C(2023) 8168 ze dne 23. listopadu 2023 Komise poskytla Slovinsku zálohu ve výši 100 000 000 EUR. Tato částka byla vyplacena v prosinci 2023.

Na základě návrhu Komise COM(2024) 325 ze dne 27. srpna 2024 schválil rozpočtový orgán vyplacení částky ve výši 428 405 059 EUR z EUSF Slovinsku. Dne 20. listopadu 2024 přijala Komise prováděcí rozhodnutí C(2024) 8331 o poskytnutí finančního příspěvku z EUSF. Zbývající částka ve výši 328 405 059 EUR byla vyplacena v prosinci 2024.

RAKOUSKO – POVODNĚ

Ve dnech 3. až 6. srpna 2023 způsobil silný déšť škody na řadě veřejných i soukromých infrastruktur v jižním Rakousku, zejména v jižních Korutanech a Štýrsku. Déšť zaplavil budovy, sklepy, garáže, lesy a pole a vyvolal více než 900 bahenních toků a sesuvů půdy. Více než 120 obcí utrpělo škody způsobené bouřkou, včetně ojedinělých výpadků elektřiny v důsledku vysoké hladiny spodní vody. Škody byly hlášeny i v sousedních spolkových zemích, například v Salcbursku a Burgenlandu.

Rakouské orgány odhadly celkovou přímou škodu na 208 milionů EUR, což Komise uznala. Rakousko podalo žádost podle kritéria „přírodní katastrofy v sousedním státě“, na jehož základě může být pomoc z EUSF uvolněna také na jakoukoli přírodní katastrofu ve způsobilém státě, která je zároveň „závažnou přírodní katastrofou“ v sousedním způsobilém státě. Vzhledem k tomu, že stejná přírodní katastrofa byla ve Slovinsku kvalifikována jako „závažná přírodní katastrofa“, byla žádost Rakouska způsobilá pro příspěvek z EUSF bez specifické prahové hodnoty.

Dne 19. října 2023 Rakousko podalo žádost o finanční příspěvek z EUSF na financování záchranných opatření a opatření na obnovu po povodních, k nimž došlo v srpnu 2023.

Na základě návrhu Komise COM(2024) 325 ze dne 27. srpna 2024 schválil rozpočtový orgán vyplacení částky ve výši 5 199 245 EUR z EUSF Rakousku. Dne 16. prosince 2024 přijala

Komise prováděcí rozhodnutí C(2024) 8860 o poskytnutí finančního příspěvku z EUSF. Příspěvek byl vyplacen v prosinci 2024.

ŘECKO – POVODNĚ V REGIONU THESÁLIE

Mezi 4. a 11. zářím 2023 se částmi Řecka prohnala silná a rozsáhlá bouře provázená extrémními srážkovými úhrny a způsobila katastrofální povodně na mnoha místech v centru země, zejména v Thesálii. Celkový úhrn srážek se v postižených oblastech pohyboval mezi 400 a 1 000 mm. Během bouře spadlo na většině území regionu množství srážek odpovídající průměrnému ročnímu úhrnu. Přívalové deště způsobily ve středním Řecku závažné povodně a rozsáhlé oblasti se ocitly pod vodou. Povodně způsobily vážné škody na infrastruktuře, změnily ulice v řeky, strhly budovy a mosty a zatopily celé vesnice. Kromě rozsáhlých hospodářských ztrát způsobených poškozením infrastruktury a veřejného i soukromého majetku přišlo o život sedmnáct osob.

Řecké orgány odhadly celkovou přímou škodu na 2,33 miliardy EUR, což Komise uznala. Tato částka přesáhla prahovou hodnotu „závažné přírodní katastrofy“ pro Řecko, která činí 0,6 % jeho hrubého národního důchodu, což v roce 2023 činilo 1,09 miliardy EUR. Proto byla katastrofa kvalifikována jako „závažná přírodní katastrofa“.

Dne 20. listopadu 2023 Řecko podalo žádost o příspěvek z EUSF na financování záchranných opatření a opatření na obnovu po povodních, k nimž došlo v Thesálii v září 2023. Řecko požádalo o zálohu.

Prováděcím rozhodnutím C(2024) 505 ze dne 23. ledna 2024 Komise poskytla Řecku zálohu ve výši 25 382 237 EUR. Tato částka byla vyplacena v únoru 2024.

Na základě návrhu Komise COM(2024) 325 ze dne 27. srpna 2024 schválil rozpočtový orgán vyplacení částky ve výši 101 528 949 EUR z EUSF Řecku. Dne 22. listopadu 2024 přijala Komise prováděcí rozhodnutí C(2024) 8417 o poskytnutí finančního příspěvku z EUSF. Zbývající částka ve výši 76 146 712 EUR byla vyplacena v prosinci 2024.

FINANCOVÁNÍ

Jednotlivé částky pomoci navržené Komisí byly vypočteny pomocí metody, o níž bylo rozhodnuto v roce 2002 a která byla použita ve všech následujících případech. Tato metoda je založena na uznaných celkových přímých škodách způsobených katastrofou v poměru k relativnímu bohatství postiženého státu, což se promítá do prahové hodnoty pro závažnou katastrofu (viz příloha I).

V případě „závažných přírodních katastrof“ se proto uplatňuje progresivní dvoukrokový systém, kdy stát obdrží nižší sazbu pomoci ve výši 2,5 % celkové přímé škody pod prahovou hodnotou a vyšší sazbu pomoci ve výši 6 % za část škody přesahující prahovou hodnotu. Tyto dvě částky se sčítají. Na „regionální přírodní katastrofy“ a na „přírodní katastrofy v sousedním státě“ připadá 2,5 % celkové přímé škody.

Poté, co Evropský parlament a Rada schválily uvolnění prostředků z EUSF a poskytly potřebné rozpočtové prostředky, které byly k dispozici v rozpočtu EU, přijala Komise prováděcí rozhodnutí o přidělení pomoci jednotlivým státům, a následně vyplatila celou

částku. V případech, kdy byla přiznána záloha, byla vyplacena pouze zbývající částka celého příspěvku.

Přílohy prováděcích rozhodnutí obsahovaly obecný popis zamýšleného využití peněz, seznam orgánů určených přijímajícími státy ke zpracování příspěvku z EUSF a jmenovitý seznam nezávislých orgánů odpovědných za audit a kontrolu.

Během období, za které se podává zpráva, schválily Evropský parlament a Rada jakožto rozpočtový orgán v souladu s návrhem Komise tři finanční příspěvky z EUSF. Komise předložila návrh na uvolnění prostředků z EUSF v jedné skupině:

- Dne 28. srpna 2023 přijala Komise návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o uvolnění prostředků z EUSF³ na poskytnutí pomoci Rumunsku, Itálii a Turecku v návaznosti na přírodní katastrofy, k nimž došlo v roce 2022 a 2023. K tomuto návrhu na uvolnění prostředků bylo přiloženo rozhodnutí č. 10/2023, v němž se navrhuje převést částku 446 836 375 EUR z rezervní položky rezervy na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech do operační rozpočtové položky fondu EUSF, a to jak v závazcích, tak v platbách.

Návrh přijal rozpočtový orgán dne 4. října 2023 a byla jím poskytnuta pomoc z EUSF ve výši 454 835 030 EUR: i) Rumunsku v souvislosti se suchem v létě 2022; ii) Itálii v souvislosti s povodněmi v regionu Marche v září 2022 a iii) Turecku v souvislosti se zemětřesením v únoru 2023. Po přijetí příslušných prováděcích rozhodnutí o poskytnutí pomoci bylo dne 14. prosince 2023 Rumunsku vyplaceno 33 895 935 EUR, dne 14. prosince 2023 bylo Itálii vyplaceno 20 939 095 EUR a dne 19. dubna 2024 bylo Turecku vyplaceno 400 000 000 EUR.

PŘEZKUM VÍCELETÉHO FINANČNÍHO RÁMCE NA OBDOBÍ 2021–2027 V POLOVINĚ OBDOBÍ

V červnu 2023 navrhla Komise vzhledem k rostoucím nárokům na EUSF v rámci revize víceletého finančního rámce v polovině období zvýšit strop rezervy na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech, včetně EUSF, o 2,5 miliardy EUR (v cenách roku 2023) na zbývající čtyři roky víceletého finančního rámce 2021–2027. Cílem tohoto návrhu bylo posílit schopnost EU reagovat na krize a mimořádné situace. Revize v polovině období byla dokončena v roce 2024 a její výsledky budou analyzovány ve výroční zprávě EUSF za rok 2024.

UZAVŘENÉ PŘÍPADY

Ustanovení čl. 8 odst. 3 nařízení stanoví, že do 24 měsíců ode dne výplaty finančního příspěvku přijímající stát musí předložit zprávu o použití finančního příspěvku („zpráva o provádění“) s prohlášením odůvodňujícím výdaje („zdůvodnění oprávněnosti“).

Komise v roce 2023 uzavřela dva případy pomoci z EUSF.

Maďarsko, pandemie COVID-19 v roce 2020: finanční příspěvek z EUSF činil 39 723 926 EUR. Maďarské orgány předložily zprávu o provádění a zdůvodnění oprávněnosti v červnu 2022. Na základě informací poskytnutých Maďarskem činily způsobilé výdaje 39 723 926 EUR a nebyly zjištěny žádné nesrovnalosti. Komise proto shledala, že není třeba uplatnit žádnou finanční opravu, a spis byl v říjnu 2023 uzavřen.

³ COM(2023) 381 ze dne 23. srpna 2023.

Itálie, nepříznivé počasí v roce 2019: finanční příspěvek z EUSF činil 211 707 982 EUR. Italské orgány předložily zprávu o provádění a zdůvodnění oprávněnosti v únoru 2023. Na základě informací poskytnutých Itálií činily způsobilé výdaje 213 626 902,82 EUR, což bylo více než příspěvek z EUSF. Komise proto shledala, že není třeba uplatnit žádnou finanční opravu, a spis byl v prosinci 2023 uzavřen.

ZÁVĚRY

V roce 2023 pokračoval trend závažných přírodních katastrof, počínaje bezprecedentními povodněmi v Unii a katastrofálním zemětřesením v Turecku konče.

Tyto události si vyžádaly nejen oběti na životech, ale také nesmírně zatížily ekonomiky a ekosystémy Unie a kandidátských zemí a zdůraznily naléhavou potřebu koordinovaných opatření v boji proti změně klimatu a budování odolnosti pro budoucnost.

Tyto katastrofy také zatěžují již tak napjatý rozpočet EUSF. Částka 400 milionů EUR vyplacená Turecku je nejvyšší částkou pomoci, která kdy byla vyplacena zemi jednající o přistoupení k EU. Tato částka vyplacená z EUSF je významná, pokud ji porovnáme s celkovým rozpočtem EUSF na rok 2023, který činil pouze 500 milionů EUR v cenách roku 2011 a 662,45 milionu EUR v cenách roku 2023. Rekordní částkou pro EUSF byla ve stejné době zálohová platba 100 milionů EUR Slovinsku po povodních v srpnu 2023.

Závěrem lze konstatovat, že objem žádostí o pomoc obdržených v roce 2023 a zvýšený tlak na rozpočet EUSF potvrdily značnou potřebu podpory z fondu.